

ПОРАТАЈ БОГЪ

ČAS OPIS EVANGELSKICH SERBOŬ

2. číslo

Budyšin, februar 1976

Lětnik 26

Hrono na februar 1976

Jězus Chrystus praji: Štóz chce za mnu přińć, tón so sam zaprěj a wzmí swójkříž na so a chodź za mnu. Marka 8,34

W tutym slowje nam Chrystus něšto wo tym praji, kajke scěwki to za nas ma, hdyž k njemu słušamy.

Najprjedy to rěka: Štóz chce Chrystusej słušeć, ma so sam zaprěć. To nas džiwa. To je tola něšto cyle hinaše, hač sebi čłowjek přeje. My chcemy, zo bychy nas druzy wopodstatnili, zo bychy nam prajili: Ty móžeš tajki wostać, kajkiž sy. A Jězus? Wón praji: „Štóz chce za mnu přińć, tón so sam zaprěj!“ To rěka: na sebje samo njehladać, nic jenož na sebje myslić. Z tym wón praji, zo njejsmy wjace sami swoji knježa, ale zo něchtó druhi – zo Jězus nad nami knježi.

A tu chcemy jónu přestać z čitanjom tuteje nutrosće a sebi přemyslować, što to za kóždeho z nas w jeho žiwjenju rěka, hdyž Jězus praji: so sam zaprěć. Wězo změje kóždy z nas trošku hinašu wotmołwu, dokelž je naše žiwjenje wšelake. Njerěka to husto: Ja njetrjebam na kóždy pad přeco prawje měć. Ja móžu so swojeho prawa wzdać, wšak njetrjebam jenož na sebje myslić! A njerěka to husto tež: Ja swoje žiwjenje njemóžu tak wjesć, kaž so mi to chce!? Kaž dyrbi so male džěco w měsće wot mačerje wodzić dać, tak mam so tež ja wot Chrystusa wodzić dać. To móže po pučach być, kiž njejsu po mojej woli, haj kiž sebi samo žadaja, wšitko tomu podwolić, kiž mje wjedže.

K tomu pak słuša wulka dowěra do Chrystusa, kiž mje wjedže w mojim žiwjenju. Sam so zaprěć – to je jenož potom móžne a prawe, hdyž móžemy a chcemy so Chrystusej cyle dowěrić a so cyle podać do jeho wodženja.

Potajkim: Štóz chce Chrystusej słušeć, ma so sam zaprěć a so jemu cyle podwolić. To njeje přeco lochko. To tež rěka: swójkříž na so wzać. Što pak rěka: kříž na so wzać?

Z tym njeje jenož mēnjene, zo mamy swójkříž wosobinski dońt scěrpliwje njesć. Kříž – to tež njeje kóžda nuza a kóžda běda. Ale kříž je to, štož so nam stanje Chrystusa dla. Wšitko, štož nas do wuskosćow honi a nas wšědnje čwěluje – naše dwěle a naša małowěra, spytowanja a njewěra. To wšo słuša k tomu, jeli chcemy Chrystusej słušeć.

Naše hrono je Jězus Chrystus prajil po tym, zo bě swojim wučomnikam přeni raz swoju smjeré připowědźil. Z našim hronom praji wón wučomnikam a wšěm připoslucharjam: Jeli chceće ke mni słušeć, dyrbiće na to myslić, zo móžeće to same dožiwić, štož dyrbju ja přecerpjeć. Ličće z tym a budźće zwólniwi, tež swoje žiwjenje za to dać, zo ke mni słušeće. W swojim žiwjenju so wot Zbóžnika wodzić dać, to tež rěka, zo za nim po čezkich pučach chodźimy a swoje dotalne žiwjenje sej dany přeměni. Štóz ke Chrystusej přińdže, móže přińć, kajkiž je, ale wostać tajki njemóže. Jězus Chrystus jeho přeměni. To dyrbimy wědžeć. To njeje přeco lochko, ale to je puć našeho Zbóžnika, kiž wón nas wjedže.

Štóz chce za mnu přińć,
tón zaprěj so sam
a wzmí swójkříž na so
a chodź za mnu.

To njerěka: runje to samsne činić kaž Jězus, ale to rěka: z nim žiwy być, wot njeho so dać wodzić, wot njeho wuknyć kaž wučomnik wot mištra, stajny zwisk z nim měć. Poslednju njeđzělu w februarje budžemy wosebje na to myslić, hdyž budžemy spěwać:

Krasnje wobnowjena wěža w Rakeoach

Z Jězusom nam dajće ćahnyć,
hladać jeho so stopjenjow.
Z Jězusom nam ćerpjeć dajće,
zo so jemu runamy.
Z Jězusom tuž wumrěć chcemy.
Z Jězusom być žiwi chcemy.

Haj, potom budžemy z nim žiwi w Božim kralestwje.
Tutón zaměr je našeje prócy hódny.

Albert-Hrodžišćanski

Za přichodne lětstotki napisane. Pismo w pozłóćanej kuli Rakečanskeje wěže

Rakečanska wosada, jedna ze serbskich ewangelskich wosadow w léće 1975

Hdyž tež ze zaroštowaneje wěže w zašlych tydzenjach banty ze serbskimi barbami zmwowachu, tak je tola tu w Rakecach w běhu tutoho lětstotka wobraz serbskeho wosadneho žiwjenja so přeměnil. Byrnjež móžemy z wulkej a polnej džakownosću džensa wo žiwym a bohatym wosadnym žiwjenju rozprawjeć, tak bohužel tola bóle a bóle ličba kemšerjow na serbskej Božej službě woteběra, přerězna staroba tutej swěrných kemšerjow so dale powyšuje, jenož hišće jónu měsáčnje so wotměwaja serbske kemše a njeznajemy wjace serbske krčenicy, wěrowanja a pohrjebje. To však je zjaw, kiž powšitkownje za naš mały serbski narod plaći. Jako serbscy ewangelscy křesćenjo smy však wjeseli, zo naše wosady při wšěch wobćežnosćach tutoho časa nadawki, druhdy hoberske a po zdaću njeprěwinjomne, zmištruja — a to w zhromadnosći wosadnych němskeho a serbskeho pochada, křesćanow ewangelskeho a katolskeho wěrywuznaća, křesćanow a nje-křesćanow, młodych a starych.

Dožiwjenja poslednich měsacow zamóžachu mje napjelnit z nadźiju a dowěru do přichoda našich křesćanskich wosadow. A hdyž skónčnje na to spominam, zo mamy w našej wosadze hišće serbskich wosadnych, zo tuto abo tamne džěćo samo hišće rěč našich prjedownikow wobknježi, zo wosadny farar hišće serbsce předuje, zo mamy hišće serbskich cyrkwinskih předstejerjow, zo pozawnowy chor, kotryž hižom dlěje hač poista lět wobsteji, hdys a hdys serbske ludowe spěwy zatrubi, zo je naša wosada loňši Serbski cyrkwinski džěń z wulkej prócu wuhotowała a zo tutón swjedžen a tuto zetkani ewangelskich Serbow hač do džensnišeho dnja wobsteji, potom stej do tuteje nadźije splećenej nadźija na wobchowanje a hajenje namrěwstwa, kotrež su serbske wosady Łužicy přewzali, a wola k zdźerženju lubosćehódneje swojoraznosće našich kónčin.

w Rakecach, dnja 29. 6. 1975

podp. Gerhard Herrmann

Wobnowjenje cyrkwinskeje wěže – wobnowjenje wosady Rakecy

Přepjelnjena kermušna Boža služba z ižosebje młódsimi a młodymi wosadnymi bě nam někak znamjo za to, zo běchmy z wobnowjenjom cyrkwinskeje wěže wjace wobnowili hač jenož wěžu. Na spočatku njeběchmy jara optimistisce, jako pytnychmy, zo stary blach wěžeje třěchi poča přezerzawit. Wosadni běchu drje w krótkim času 70 000 hriwnow darili, ale zahoritosć sobu pomhać njebě přewulka. Jako pak započachmy wěžu zaroštować a na druhim dnju wjace hač 100 wosadnych sobu pomhaše a za pol dnja ze zaroštowanjom — 45 m wysoko — hotowy běchmy, džěše spěšnje dale. Wosadni wottorhachu stary blach z léta 1836, stare paženje, wuměnjachu džěle konstrukcije a zrunachu z tym křiwy kónec wěže. Po tym zo běchu dobrowólnicy cytu třěchu zaso zapožili, započata firma Winter-Sérachowska z koporom zakryć. Z nowym wobnjetom a barbenjom ze silikat 66 měješe wěža

nowy přijomny napohlad. Nowy elektriski časnik, nowe cyfurniki a wšelake druge wudospolni wobnowjenje. Na kóncu nasadžichu so nowa hwězda, wjertawka a kula, kotrež běše kowarski mišter Zosel-Zhorjelski zhotowil. Po třoch měsacach móžachmy wobnowjenje cytleje wěže skónčit. Hromadže wobdžěli so 378 wosadnych darmotnje. Někotři wosadni běchu po lětach zaso přeni raz w bliskosći cyrkweje. Rozmotwy při wobjedze a wječeri běchu husto jara intensiwnje a trajachu wječor druhdy hač do nocy, z někotrych wječerjow bu někotry raz njeplanowany swjedžen. Někotři wosadni, kotřiž w našich wosach z druhimi zhromadnje bydla, zeznachu so jako

Woltar w Njeswaćidle

wosada a počachu so jako tajka wuznać. Mjeztym smy tež naše pišćele dospołnje wobnowili a započeli našu farsku bróžnju přetwarit do rumnosće za mjeńše cyrkwinske zarjadowanja. Bě nam zajimawe spóznać, zo njeběše restauracija cyrkwinskih twarjenjow z pomocu wosadnych restawratiwne předewzaće, kaž někotři mjenja, ale zdobom nastork restawracije we wosadnym žiwjenju. To w našich skupinach a druhich cyrkwinskih zarjadowanjach pytnjemy. Směmy džakowni być.

Bibliski słownik

Tute słowo njestjeji w Bibliji, ale woznamjenja Mariny swjaty džěń 2. małego rěčka. Tak rěkaše tutón džěń tež hišće w našej serbskej protyce 1970. W nowšich wudawkach tuteje našeje narodneje knižneje protyki stej „předstajenje Knjeza“, a to so wuraznje na biblisku stawiznu počahuje, kotruž namakamy pola swj. Lukaša na 2. stawje wot 22.—38. štuciki. Pola katolikow ma tutón džěń mjeno „čistoćenje swj. Marije“. Nje-dželnica plaćeše pola starych Israelitow jako kultisce „nječista“. Hakle přez wopór móžeše wona po nje-džělach čistosć zaso namakać a so wobdžělit na kemšacym žiwjenju. Jezus jako přenjenarodžene džěćo podleži nimo toho hišće druhim nabožnym zakonjam. Po 2. Mójz. 13,2 slušese

Swěčk Marije

wšón přeninarod Bohu samemu, ale wón móžeše so wotkupić. To móžeše so stać na kraju wonka přez kóždého měšnika z pjenjzami, Jezusowej staršej pak staj to jako wopór direktnje na templ zaplaćiloj. Z tym, štož dašaj, pónajemy, zo bęštaj Józef a Marija chudaj. Normalnje měješe so jehnjo abo hoľ woprować; štož pak njeměješe dosć pjenjz, tomu bě dowolene, za to jenož tuňši por tujakow abo dwaj młodej hoľbikaj woprować.

My wěmy, zo je potom stary Zimeon, tuta prawa, sprawna profetiska postawa, młodu mać požohnował, tak zo cyły pobožny akt wotpowěduje našemu kemšichodej nje-dželnicy, kotryž běše našim starym wazny. Dokelž bychu prjedy džěćo

hižom přenje dny abo nje-džele po narodže wukřčili, njemóžeše mać pódla być. Ale hnydom po nje-džělach džěše do cyrkweje — na kemšach nje-dželu abo tež sama wšedny džěń — a „měješe swój kemšichód“, pak wje-sele, hdyž běše džěćo žiwe a strowe, pak zrudnje, hdyž běše zemřelo abo hdyž so jednaše wo mrtwy narod. Tak je tež Marija tehdom w Jerusalemskim templu swój wjesoly kemšichód měla, při kotrymž je jej Zimeon rozsudzace, profetiske słowa sobu na puć dał.

Čehodla pak rěka tutón džěń džensa „Swěčk Marije“? To so počahuje na swěčki, na woltarne swěcy, kotrež so w katolskej cyrkwi swjeća na tutej dnju k česći swj. Marije. Móžno je, zo so při tym jedna wo stare pohanske naložki (ritus plódnosće dla nalěca, kotrež potom wjace daloko

njeje). Pozdžišo su tutomu dnjej křescánski zmysl dali.

Swěčk Marije je nam džensa hišće znaty z burskich kaznjow, kotrež so na wjedro počahuja.

Wowčer radšo widzi,
zo wjelk do wowcow zleci,
hač zo Swěčk Marje slonco swěci.
Hdyž so Swěčk Marije slončko pokazac njecha, budžeja tołste syna.
To wšak drje njeje přiwěra, ale je nastalo z dolních wobkedžbowanjow.
Hač pak přeco trjechi, to nchtó nje-wě. La.

K nowemu létu!

Praj, čłowjeko —

Čehodla žadaš za zbožom toho žiwjenja?

Je tola jenož krótka chwilčička,
Kiž tu nas wšitkich wozboža!

Praj, čłowjeko —

Čehodla hrabaš za plodom časnoh' dobyća?

Je tola jenož mała chlōšćenka,
Kiž so nam tudy wobradža!

Slyš, čłowjeko —

Wěčna hnada so či dostawa,
Hdyž kōžda chwilka twojoh' žiwjenja

Če z Bohom Knjezom zjednoća!

Slyš, čłowjeko —

W twojej duši klinči wěčna melodia.
Hdyž je z twojim skutkom debjena —
So rodži zboža harmonija!

Pawol Krječmar

Bože služby ewangelsko-lutherskeje cyrkweje w Finskej

Liturgija tuteje najwjetšeje cyrkweje w Finskej, do kotrejež słuša 92% cyłego wobydlerstwa, ma drje lutherski charakter a tola je we wšelkim podobna romsko-katolskej, z kotrejež pochadža. W finskej liturgiji je předowanje wažne, tohorunja so wjele spěwa. Bože wotkazanje so w někotrych měšćanskich wosadach kōždu njedželu swjeći, z wjetša wšak kōždej dvě abo tři njedzele. Wječorne Bože služby njedželu a na wšědných dnjach su skróšene a druhy z wjace hudžby. Na wsach njeswjeća so Bože služby jenož w cyrkwach, ale husto tež w šulach.

Wosebity typ finskich Božich službow je „seurat“, zhromadžizny, na kotrychž po předowanju duchowny a lajcy hišće dodawaja wosobinske postrowy a spěwy. Na zhromadžiznach „wubudženych“ móže kōždy přitomny kērluš po swojej woli zaspěwać.

Přerězne wobdželenje na njedželskich Božich službach je někak 2,4% wobydlerstwa. Při tym wšak dyrbi so přispomnić, zo so Bože služby tež wšědne dny na wšelkich městnach we wosadě swjeća, tak je wprawdžite wobdželenje w městach 10 do 15% a na wsach 25 do 30%.

Nuzu ma cyrkej z křćenjemi. Cyrkej křćije džěci, ale jenož, hdyž je jedyn ze staršeju křescán. Na wsach, hdžež je daloko do Božeho domu, wukřćiwaja so džěci doma — přede-wšěm, hdyž je zyma kruta.

Konfirmacija so přihotuje na konfirmaciskich šulach, kotrež so wotmėwaja hustodosć w campingach při

jězorach abo při morju. Konfirmacija je nuzna za cyrkwinske wólby a za cyrkwinske wėrowanje. Wėrowanje je jenož móžne, hdyž staj wobaj slubjenaj konfirmėrowanj.

Kemše za džěci su njedželske „bjesadki“, do kotrychž słušeja kěrluš, wuznaće hrěchow (drje jako powšitkowna spowědz — redaktor) wodaće hrěchow, wėrywuznaće, rozrěčowanje wo bibliskim tekse město předowanja, modlitwy. Hdyž je njedželna perikopa za džěci přečežka, je za bjesadku wosebity tekst postajeny.

Do kōždeje Božeje služby słuša spėwanje a cyrkwinska hudžba. Finske wosady spėwaja ze zahoritósću. Finske spėwarske maja 700 čisłow. Nimo toho pak je znajmjeńša hišće pjeć dalšich spėwarskich.

Mojmír Pagač,
Posol spod Tatier

Zajim norwěgskeje cyrkweje wo zděrženje wosebitosće naroda Lapow

W Norwěgskej je 35 000 do 40 000 Lapow. To je najwjetša ličba Lapow w jednym staće. Jenož džesaty džěl z nich je wostał při starym wašnju žiwjenja w stanach plahujo soby (Rentier). Wjele Lapow je so hižom na norwěgsku kulturu zložilo. W poslednim času wšak so Lapojo, kotřiž su přechodžili wysoke šule, prócuja samostatnu lapsku kulturu skrućić. Tež Lapojo sami w sewjeru Norwěgskeje maja zajim, zo bychu sej swoju samostatnu kulturu a swoju rěč wuchowali. Při tym jim pomhaja někotři wuznamni mužojo norwěgskeje lutherskeje cyrkweje. Předewšěm cyrkej je so starała, zo by so lapska spisowna rěč wutworila. Hač do našeho létstotka bě wša lapska literatura nabožneho razu. Tež džensa hišće je

Njeswačidlo — wrota do parka

Biblija a nabožne pismowstwo najwazniši džěl lapskeje literatury. Mjez Lapami je žiwe laestadianske hibanje — mjenowane po duchownym Laestadiu, kotryž je pisał předowanja a bibliske stawizny w lapskej rěči. Wón je tam wojował přećiwu alkoholizmej a je tam založował towarstwa z ekstatiskim charakterom, kotrež bě cyrkwinska wyšnosć zakazała. Laestidianstwo plaći džensa hišće jako džěl lapskeho naroda. Křescánska wěra je w nim móna. Cyrkwinske misionstwo je mjez Lapami wuspěšnje skutkowało. Jemu słuša wysoka

šula w Karasjoku. Cyrkej je přeswědčena, zo dyrbi so džělo mjez Lapami rozšěrć. Při tym ma so na to džiwac, zo bychu Lapojo sami swoju kulturu pěstowali a namakali swoje městno w modernej towaršnosći.

Kostnické jiskry 24. 9. 1975 mpp

Kak je so něhdy křćilo

W léce 1875 namakachu mjez druhimi mjeńšimi pismami z druhého létstotka po Chrystusu tež pismo, kotrež mjenuje „Wučba dwanać ja-poštołow“. Tole pismo pochadža wěsće hižom z přenjeje polojcy 2. létstotka. W nim su pokiwy za křescánske žiwjenje, ale tež porjad Božeje služby a postajenja za styki mjez wosadami křescánskeje cyrkweje. Spomnjenja hōdne je, zo je hižom 16 lét pozdžišo (1891) libicki farar František Novák tuto pismo, kotrež je w grjekskej rěči napisane, do češćiny přetožil.

W porjedze Božeje služby je tež wopisane, kak ma so křćić. Při tym je myslene na křćenicu dorosčeneho křescána. Tón bu powučeny a na to wukřćeny w mjenje Wōtca a Syna a swjateho Ducha w běžacej wodze. Hnydom pak je dodane: Njeje-li tam běžaceje wody, tak křći w druhej. Njemōže-li woda być zymna, ma so z čoplej wodu křćić. Zawěsće je při tym myslene, zo ma so křćić z poňnym podnurjenjom pod wodu. To wšak drje tež tehdom njebě kruty zakon, přetož hnydom je dodate: Nimaš-li ani tajkeje ani druheje wody, tak wulij jemu na hłowu wodu w mjenje Wōtca a Syna a swjateho Ducha.

Do křćenicy maja so posćić křćenik, křćenc a wšitcy swėdkojo křćenicy. Křćenc, kotryž sej žada křćenicu, ma so do toho jedyn abo dwaj dnjej posćić. Při tym ma so wuzběh-

nýc, zo so njeje křćilo w mjenje, ale do mjena Boha Wōtca a Syna a swjateho Ducha. To njeje jenož formula, ale w tym jewi so wěra, zo je křćenc přepodaty do Božeje ruki. Dale je nam wažne, zo bě wjele swobody we wašnju křćenicy. Tak bě křćenica plaćiwá, nječ bě wukonjana z podnurjenjom abo z poliwanjom, nječ bě to ze zymnej abo čoplej wodu. Najwazniše nam je, zo je tehdom šlo wo křćenicu dorosčeneho křescána. Forma njeje rozsudžaca.

Kublański dzeń

pondzelu, 23. maleho rózka

w Budyšinje na zwučene wašnje na Hornčerskej hasy

9.30 hodž. kemše (farar Pawoł Albert-Budyski)

1. přednošk: Ze zańdženosće do přitomnosće ekumeniskeho hibanja (farar Lazar-Bukečanski)

2. přednošk: Měr na zemi (sup. Wirth-Njeswaćidlski)

Ja Was wšitkich jara lubje na njón přepróšuju kaž tež hižom na Serbski cyrkwinski dzeń 19. a 20. junija 1976 w Njeswaćidle.

Waš farar Lazar-Bukečanski

Z wosadow

Budyšink. Krótko do hód (12. 12. 1975) je w Lipsku zemřel dr. theol. et phil. Korla Rězbark (Röseberg) w 95. léce swojeho žiwjenja. Wón narodži 18. 1. 1880 w Budyšinju jako syn farskeje wudowy. W Budyšinje je gymnazij wopytał. Po swojich studijach bě 1914 do 1926 farar w Poršicach, pozdžišo w Lipsku a skončnje bě za fararja a superintendenta w Kamjenicy (Karl-Marx-Stadt). Byrnjež bě hižom přez 70 lět stary, hdyž so w léce 1951 na wuměnk poda, bě tola hišće čily dosć, zo chcychmy jeho wróće do serbskeje Łužicy měc za serbskeho předarja.

Korla Rězbark je swoju doktorsku disertaciju napisał wo Frenclowym serbskim přeložku Biblije.

Rězbarkowy nan, farar Korla Bohuér Rězbark (Röseberg) w Budyšinju, bě měšec do naroda swojeho syna zemřel 17. 12. 1879. Nan Rězbark bě so narodžił 9. 2. 1848 w Běleji (Biehla) pola Kamjenca. Hač bě Běla tehdom hišće tak serbska wjes, zo by Rězbark doma serbsku řeč jako mačersčinu nawuknył?

Wudowa Budyšinskeho fararja Rězbarka, Haňža rodž. Měršec z Plusnikec (narodž. 12. 1. 1856), bě hižom ze 24 lětami wudowa z dwěmaj synkomaj. Wona zemře 24. 3. 1949 w Karl-Marx-Stadt w 94. léce swojeho žiwjenja. Tam bu jejne čelo spalene, a popjel stajichu 69 lět po smjerći mandželskeho do jeho rowa, hdžež budže nětko tež popjel syna pochowany. Může nam što prajić, kajki doňt je mět starši syn Budyšinskeho fararja Rězbarka – Friedrich Curt?

Klukš. Léto 1975 a naša wosada

Januar: Na Tři krale so zaso wokoło 100 wosadnych zeńdže, zo bychu na filmy a diapozitiwy zašleho léta hladali, a z wěstym wotstawkom džělo posudžowali a tež z wjesošću doprědka hladali.

Kaž kóžde léto přeprósy cyrkwinskej předstejerstwo swěrných sobudželačerjow na zhromadne popoždnje do Klukša. Wot 40 přepróšených tola wjace hač połojca přińdže a wo wšelkich prašenjach wosady wuradžowaše – wězo při šalce kofeja a při dobrej torće.

Februar: Wěstu tradiciju maja zetkanja cyrkwinskih předstejerstwow susodnych wosadow. Zetkachmy so na přepróšenje cyrkwinskeho předstejerstwa Malešec. Tema: Wukubla-

nje młodžiny k bjezbóžnosći. Jara derje bě, zo měješe bratr z Malešanskeho předstejerstwa wjednistwo rozmołwy.

12. 2.–16. 2. pobychmy na kublańskim času pačerskich džěci. Hospodowachu nas džesačoch a tych z Frankenthala w Załomju. Wottam sej dojdžechmy do Drježdžan a Budyšina, hdžež so z druhimi konfirmandami zetkachmy, kiž w druhich wosadach so schadžowachu.

W samsnym měsacu započachmy w cyrkwinskih předstejerstwie z pomocu wosadnych z přehladanjom a porjedženjom kartaje cyrkwinskih dawkow.

Měrc: Serbja so zetkachu na Kublańskim dnju w Budyšinje. W Čelchowje bě – kaž kóždy měšac – wosadny wječor. Žónska služba so wotměwaše w Klukšu a Polpicy prawidłownje. Młode mačerje powitachu knjeni Beger (Znutřkowne misionstwo) z Budyšina: Žiwjenja njekmane žiwjenje – bě tema. Młoda wosada ma kóždy tydžeń srjedu a pjatk swoje wječory. Wječor za staršich je był poměrnje derje wopytany.

Apryl: Wosadny farar bě tydžeń na dalekublańju w katecheticke w Lipsku. Wječor za młode mačerje: dr. med. dent. G. Zimmermannec řečeše z mačerjami wo „bojosći a jeje přewinjenju“. Dr. med. A. Wirth nawjedowaše wječory za muži a tam wšelke prašenja žiwjenja wukladowaše.

Měja: Dojdžechmy sej z busom na regionalne zetkanje žonow we Łupoji. Tam so nam jara derje lubješe. Tydžeń pozdžišo mějachmy konfirmaciju: 28 wosadnych so konfirmowaše. Po swjatkach dojdžechmy sej z wosadu zaso do susodneje Pólskeje: Cieplice Zdrój (Bad Warmbrunn), Jelenia Góra (Hirschberg), Krkonoske (cyrkej Wang), Izerske hory (Świeradów Zdrój – Bad Flinsberg). Tajke jězby sej sami organizujemy a tohodla su za nas we wěstym zmysle kublańske jězby, tež w dypku zhromadnosće – Z młodymi mandželskimi swjećachmy na farskej zahrodě a w bróžni rjany nalětni swjeden.

Junij: Z Njeswaćidlskej wosadu hromadže so wobdžělichmy na Krajnocyrkwinski dnju 1. 6. w Drježdžanach. Dožiwichmy wulku zhromadžiznu z referatom našeho biskopa dr. J. Hempela w Křižnej cyrkwi a popoždnje kemše w Dwórskej cyrkwi. 8. 6. swjećachmy „dzeń za džěci nabožiny“. Wokoło 60 wosobow so na tutym rjanym popoždnju wobdžěli.

Wosrjedz junija pobychmy na wulkej wosadneje jězby we Wisle (Pólska). Tři dny dožiwichmy kraj, lud a bratrowstwo. Kónc junija wobdžělichmy so z jednym busom na cyrkwinski dnju w Hrodzišću a Wósporku. Wěrcě nam, zo je tutón dzeń za mnohich z wosady přeco zaso žórlo wjesošće a žohnowanja.

Junij: Z bratom diakonom Arnoštom Běrku a ze 17 młodostnymi z Hodžija a Klukša mějachmy kublański čas w Beskidach (Pólska). 14 dnjow zapisachmy jako nimoměry zbožowne w swojim žiwjenju na Božej zemi.

Hoberska je móc wichorow

Awgust: Tež nam bě čežko, so z bratrom A. Běrku rozzohnować. Někotři z nas podachu so na poslednje kemše do Hodžija. Njedželu, 17. 8., pučowachmy z wjacorymi swojbami po Izerskich horach. Měštna (45) běchu spěšnje wosadžene – zhromadne dožiwjenja nas bóle hišće zwjazuju.

September: Jězba cyrkwinskeho předstejerstwa a sobudželačerjow do Mělnika a Roudnic (ČSSR). Rady so dopomniny na zeńdženje za seniorom Janovskim a z wosadnymi z Roudnic. 28. 9. bě pola nas žnjowodžakny swjeden. Wosada zaso na 6 000,- hr za ponowjenje cyrkwe składowaše.

Oktober: 3. 10. mějachmy hrajerjow z Lipska mjez nami (Leipziger Spielgemeinde). Pokazachu nam wot Ruth Langhammeroweje „Nowe žiwjenje Christopa N.“ Tuta hra bě wosadže wažna a spomožna. Hišće hač do pozdnjeje nocy rozmołwachmy so z hrajerjami. Z nazymy sem mamy raz w měsacu popoždnje a džěci hač do 10 lět. Wažny a zajimawy bě nam wopyt 36 wosadnych z Wisły (Pólska). Dwójce pola nas we wosadže přenocowachu.

Nowember: 9. 11. bě naša kermuša. Džělachmy kruće na wuhotowanju wosadneho centruma w kantoraće.

December: Bóh žohnuj wšitku přocu a džělo.

Znowa bu dom hladarja pohrjebnišća kryty kaž tež čělownja. Nočoch wo njeluboznosćach pisać, kiž mějachmy wězo tež nadosć. P. W.

Pomhaj Bóh, časopis ewangelskich Serbow. – Wuchadźa jónkróć za měšac z licencu č. 417 Nowinarskeho zarjada pola předsydy Ministerskeje rady NDR. – Rjaduje Konwent serbskich ewangelskich duchowných. – Hłowny zamolwity redaktor: superintendent Gerhard Wirth-Njeswaćidlski. – Ludowe nakładnistwo Domowina, Budyšin. – Čiše: Nowa Doba, čišćenja Domowiny (III-4-9-2459)